

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **L. G.**, bývajúceho v R., zastúpeného JUDr. L. C., advokátom so sídlom v R., proti žalovaným **1/ L. Č.**, bývajúcemu v R., a **2/ I. T.**, bývajúcemu v R., zastúpenému JUDr. L. T., advokátom so sídlom v R., o **náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 8 C 12/2009, o dovolaní žalovaného **2/** proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 30. januára 2014 sp. zn. 4 Co 197/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e

Žalobca sa v konaní domáhal zaplatenia sumy 19 916,35 € s 8,5 % ročným úrokom z omeškania od 31. októbra 2008 do zaplatenia, ktorá predstavuje náhradu škody spôsobenej mu žalovaným **1/** nesprávnym vykonaním kontroly originality terénneho motorového vozidla M., resp. bezdôvodné obohatenie žalovaného **2/**, ktorý od žalobcu na základe neplatnej kúpnej zmluvy prijal kúpnu cenu.

Žalovaný **1/** žiadal žalobu smerujúcu proti nemu zamietnuť, lebo svojím konaním nespôsobil žalobcovi škodu. Vzniesol námietku premlčania, pričom poukazoval na to, že odborný posudok kontroly originality motorového vozidla vypracoval na základe objednávky žalobcu 23. augusta 2005. Objektívna lehota na uplatnenie práva na náhradu škody začala plynúť 23. augusta 2005 a uplynula dňom 23. augusta 2008. Žalobca uplatnil svoj nárok na súde žalobou podanou až 9. januára 2009. Žalobou teda bolo uplatnené premlčané právo.

Rovnako žalovaný **2/** žiadal zamietnuť žalobu. Tvrdil, že v predmetnej veci konal len ako sprostredkovateľ predaja, ktorý kúpnu cenu za motorové vozidlo síce prevzal, ale

odovzdal predávajúcemu. Žalobca už vtedy vedel, že motorové vozidlo nekupuje od vlastníka. Aj žalovaný 2/ vzniesol námietku premlčania argumentujúc tým, že z hľadiska premlčania nie je významné, kedy bolo predmetné motorové vozidlo zaistené policajnými orgánmi (1. marca 2007). Premlčacia doba začala plynúť 24. augusta 2005 a uplynula 24. augusta 2007. Žaloba voči nemu bola na súde podaná 9. januára 2009, preto ňou bolo uplatnené (už) premlčané právo.

Okresný súd Rožňava rozsudkom zo 17. februára 2011 č.k. 8 C 12/2009-133 žalobu voči žalovanému 1/ zamietol a žalovanému 2/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi do troch dní 19 916,35 € s 8,5 % ročným úrokom z omeškania od 31. októbra 2008 do zaplatenia. Vo výrokovej časti rozsudku konštatoval, že o náhrade trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. V odôvodnení uviedol, že žaloba smerujúca proti žalovanému 1/ je neopodstatnená, lebo medzi konaním žalovaného 1/ a žalobcovou škodou nie je vzťah príčinnej súvislosti – jeden zo základných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu (§ 420 Občianskeho zákonníka). Žaloba voči žalovanému 2/ je ale podaná dôvodne. Žalobca kupoval vozidlo od neho ako od vlastníka a žalovaný 2/ vozidlo predával ako vlastník. Podľa právneho názoru súdu prvého stupňa neobstojí obrana žalovaného 2/ založená na argumentácii, že bol len sprostredkovateľom predaja motorového vozidla. Dokazovaním bolo totiž preukázané, že vystupoval ako predávajúci (konal ako vlastník, do vozidla investoval svoje peňažné prostriedky, prevzal kúpnu cenu). Tým, že žalovaný 2/ prevzal kúpnu cenu motorového vozidla bez právneho dôvodu, vznikla mu povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie (§ 451 Občianskeho zákonníka) tomu, na úkor koho sa obohatil. Žalobca sa o tom, že auto je kradnuté, dozvedel až 1. marca 2007, kedy bolo vozidlo zaistené policajnými orgánmi. Premlčacia doba teda začala plynúť 2. marcom 2007 a uplynula 2. marca 2009. Žaloba bola podaná v čase, keď táto doba ešte neuplynula. Súd preto žalovaným 2/ vznesenú námietku premlčania považoval za nedôvodnú. Výrok o trovách konania odôvodnil poukázaním na ustanovenie § 151 ods. 3 O.s.p.

Na odvolanie žalobcu a žalovaného 2/ Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 30. januára 2014 sp. zn. 4 Co 197/2011 napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny (§ 219 O.s.p.). Stotožnil sa so záverom prvostupňového súdu, podľa ktorého bolo potrebné žalobu voči žalovanému 1/ zamietnuť, avšak žalobe, smerujúcej proti žalovanému 2/ vyhovieť. Výsledkami vykonaného dokazovania bolo jednoznačne preukázané, že žalovaný 2/ vystupoval ako vlastník predávaného vozidla, i keď ním nebol. Vzhľadom na to nemohol

na žalobcu previesť vlastníctvo auta. Pokiaľ napriek tomu prevzal od žalobcu kúpnu cenu, bezdôvodne sa na jeho úkor obohatil prijatím plnenia z neplatnej zmluvy (§ 457 Občianskeho zákonníka). Obranu žalovaného 2/ postavenú na argumentácii, že pri predaji motorového vozidla vystupoval len ako sprostredkovateľ, v dôsledku čoho sa (on) na úkor žalobcu bezdôvodne neobohatil, považoval za účelovú aj odvolací súd, a to z dôvodov uvedených už súdom prvého stupňa. Odvolací súd sa stotožnil s názorom prvostupňového súdu, že právo žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia sa nepremlčalo, lebo premlčacia doba začala plynúť až od zaistenia motorového vozidla orgánmi policajného zboru – až od tohto momentu žalobca získal vedomosť, že kúpené auto pochádza z trestnej činnosti a že žalovaný 2/ nebol jeho vlastníkom.

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný 2/ dovolanie s odôvodnením, že odvolací súd mu odňal možnosť pred súdom konať tým, že ho nepredvolal na odvolacie pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo 30. januára 2014, a na toto pojednávanie predvolal iba jeho právneho zástupcu. Podľa presvedčenia žalovaného 2/ smeruje jeho dovolanie proti zmeňujúcemu rozsudku, ktorý spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, predovšetkým v otázke premlčania a behu premlčacej doby. Prvostupňový aj odvolací súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospeli k nesprávnomu záveru, že pri uzatváraní kúpnej zmluvy vystupoval a konal ako vlastník motorového vozidla; tento záver ale nezodpovedá skutočnosti. Aj žalobca totiž vedel, že žalovaný 2/ zmluvu uzatváral ako sprostredkovateľ predaja (§ 774 Občianskeho zákonníka). Žalovaný 2/ sa ničím bezdôvodne neobohatil – ako sprostredkovateľ prevzal síce kúpnu cenu, neponechal si ju, ale ju odovzdal predávajúcemu. Z týchto dôvodov žiadal napadnutý rozsudok zrušiť spolu v prvostupňovom rozsudkom a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že dovolanie žalovaného 2/ nie je procesne prípustné. Napadnutý nie je zmeňujúci, ale potvrdzujúci rozsudok. Zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku nevyplýva, že by účastník konania mal byť vždy predvolaný na pojednávanie bez ohľadu na to, či je alebo nie je zastúpený advokátom. Dovolateľ neopodstatnene namieta, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Rozsudok odvolacieho súdu je vecne správny, podložený náležitým posúdením otázky premlčania žalobou uplatneného práva. Správne sú závery odvolacieho súdu aj o začiatku a plynutí premlčacej doby. Z týchto dôvodov žiadal dovolanie zamietnuť a priznať mu náhradu trov dovolacieho konania vo výške 867,79 €.

Vyjadrenie žalobcu k dovolaniu bolo právnenmu zástupcovi žalovaného 2/ doručené 19. septembra 2014.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: Občiansky súdny poriadok sa v ďalšom texte uvádza v znení účinnom pred 1. januárom 2015)] po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený v súlade so zákonom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, je otázkou zákonnosti a jej riešenie patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

1. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno – iba v prípadoch Občianskym súdnym poriadkom výslovne stanovených – napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré už nadobudlo právoplatnosť. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach túto osobitosť dovolania často vysvetľuje konštatovaním, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

Z relevantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vyplýva, že systém opravných prostriedkov zakotvený v právnom poriadku zmluvnej strany

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) musí byť nevyhnutne v súlade s požiadavkami čl. 6 Dohovoru. Vo všeobecnosti pre použitie mimoriadnych opravných prostriedkov platí, že sú prípustné iba vo výnimočných prípadoch. EŠLP v rámci svojej rozhodovacej praxe už viackrát vyslovil nezlučiteľnosť mimoriadneho opravného prostriedku s princípom právnej istoty, a konštatoval porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru vtedy, keď k nariadeniu opätovného preskúmania veci došlo (len) z dôvodu existencie odlišného právneho posúdenia veci (porovnaj *Roseltrans proti Rusku*, rozsudok z roku 2005). Vo veci *Abdullayev proti Rusku* (rozsudok z roku 2010) EŠLP zdôraznil, že v záujme právnej istoty zahrnutej v čl. 6 Dohovoru by právoplatné rozsudky mali vo všeobecnosti zostať „nedotknuté“. K ich zrušeniu by preto malo dochádzať iba pre účely nápravy zásadných, hrubých a podstatných väd. Podľa názoru EŠLP v žiadnom prípade však za takú vadu nemožno označiť skutočnosť, že na predmet konania existujú dva odlišné právne názory [viď napríklad *Sutyazhnik proti Rusku* (rozsudok z roku 2009) alebo *Bulgakova proti Rusku* (rozsudok z roku 2007)]. Princíp právnej istoty tu môže ustúpiť iba výnimočne, a to za účelom zaistenia opravy základných väd alebo justičných omylov (pozri *Ryabykh proti Rusku*, rozsudok z roku 2003) a napravenia „väd najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, ale nie z dôvodu právnej čistoty (pozri *Sutyazhnik proti Rusku*, rozsudok z roku 2009).

2. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovoláním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Žalovaný 2/ zastáva názor, že jeho dovolanie smeruje proti zmeňujúcemu rozsudku. Prípustnosť dovolania proti zmeňujúcemu rozsudku (§ 238 ods. 1 O.s.p.) je založená na rozdielnosti rozsudku odvolacieho súdu a rozsudku súdu prvého stupňa. O rozdielne rozsudky ide vtedy, ak oba sudy inak posúdili okolnosti významné pre rozhodnutie veci, v dôsledku čoho rozdielne určili alebo deklarovali práva a povinnosti účastníkov. Riešenie otázky prípustnosti dovolania žalovaného 2/ v zmysle § 238 ods. 1 O.s.p. treba založiť na porovnaní (obsahu) rozsudkov súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu z aspektu nimi upravených práv a povinností účastníkov konania. Na základe tohto porovnania dovolací súd konštatuje, že prvostupňový aj odvolací súd zhodne dospeli k záveru o opodstatnenosti žaloby smerujúcej proti žalovanému 2/, ktorý pri predaji motorového vozidla nevystupoval ako sprostredkovateľ, a rovnako dospeli k záveru, že nedošlo k premlčaniu práva žalobcu na to, aby mu žalovaný 2/ vydal predmet bezdôvodného obohatenia. Rozhodnutia odvolacieho a prvostupňového súdu sú zhodné v tom, že žalovaný 2/ je povinný zaplatiť žalobcovi do troch dní 19 916,35 € s 8,5 % ročným úrokom z omeškania od 31. októbra 2008 do zaplatenia.

Dovolaním žalovaného 2/ nie je teda napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd v tejto veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil záväzný právny názor (§ 238 ods. 2 O.s.p.) a dovolanie smeruje proti takému potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nemá znaky uvedené v § 238 ods. 3 O.s.p. Predmetné dovolanie preto podľa § 238 O.s.p. prípustné nie je.

3. Podané dovolanie by vzhľadom na vyššie uvedené bolo procesne prípustné, len ak v konaní, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, došlo k procesnej vade uvedenej v ustanovení § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či v konaní nedošlo k niektorej z nich vyplýva pre dovolací súd z § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa z tohto dôvodu neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval

vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Osobitne ale treba zdôrazniť, že pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Dovolateľ procesné vady konania uvedené v § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Žalovaný 2/ namieta, že v odvolacom konaní došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 písm. f/ O.s.p.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv – viď napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

Rozhodnutia najvyššieho súdu sa publikujú na internete (viď www.nsud.sk). Široká odborná aj laická verejnosť má preto možnosť oboznámiť sa s právnymi názormi zastávanými najvyšším súdom pri posudzovaní tej alebo onej právnej otázky. Najvyšší súd už v rozhodnutí z 24. marca 2010 sp. zn. 6 Cdo 33/2010 uviedol, že pokiaľ účastník konania bol zastúpený

zástupcom s plnomocenstvom na celé konanie a v odvolacom konaní nemal osobne niečo vykonať, bol postup odvolacieho súdu, ktorý predvolanie na odvolacie pojednávanie doručil len tomuto zástupcovi, v súlade s § 49 ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p. a nemal za následok odňatie možnosti takto zastúpeného účastníka konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.). Na identickom právnom názore boli založené aj ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu (viď napríklad sp. zn. 3 Cdo 194/2011).

Na vyššie uvedenej internetovej stránke najvyššieho súdu sa už od roku 2005 zverejňuje tiež Zbierka stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Rozhodnutie sp. zn. 6 Cdo 33/2010 bolo ako judikát R 42/2010 publikované v tejto zbierke. Najvyšší súd právny názor, ktorý bol vyjadrený v tomto judikáte, zastáva aj v preskúmvanej veci. Na bližšie odôvodnenie uvádza nasledovné:

Občiansky súdny poriadok dáva účastníkovi možnosť, aby sa dal v konaní zastupovať zástupcom. Ak účastník udelil zástupcovi plnomocenstvo pre celé konanie, doručujú sa písomnosti určené účastníkovi konania iba zástupcovi. Iba výnimočne, ak má účastník v konaní niečo osobne vykonať, doručuje sa písomnosť nielen zástupcovi, ale aj účastníkovi konania (§ 49 ods. 1 O.s.p.).

V preskúmvanom prípade odvolací súd nedoručoval predvolanie na odvolacie pojednávanie nariadené na 30. januára 2011 priamo žalovanému 2/, ale prostredníctvom advokáta, ktorého si tento účastník sám zvolil za svojho právneho zástupcu na celé konanie [viď plnomocenstvo zo 4. februára 2009 (č.l. 11 spisu) udelené JUDr. L. T.]. Tento postup odvolacieho súdu zodpovedal zákonu. Doručenie predvolania na toto odvolacie pojednávanie právnomu zástupcovi žalovaného 2/ (23. januára 2011 – viď doručenkú na č.l. 162 spisu) malo právne účinky doručenia predmetného predvolania žalovanému 2/. Pri posudzovaní správnosti postupu odvolacieho súdu nebolo rozhodujúce, či JUDr. L. T. o termíne pojednávania žalovaného 2/ informoval, alebo či to zo subjektívnych alebo objektívnych dôvodov neurobil.

Dovolací súd ako poznámku k vyššie uvedenému dodáva, že JUDr. L. T. 29. januára 2011 poveril advokátsku koncipientku Mgr. M. T., aby ho zastupovala na pojednávaní 30. januára 2011. Zo zápisnice z tohto pojednávania (č.l. 166 spisu) nevyplýva, že by Mgr. M. T.

(ktorá bola osobne prítomná na pojednávaní a vyjadrila sa aj k prejednávanej veci) namietala, že žalovaný 2/ nebol na toto pojednávanie riadne predvolaný.

Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolateľom namietaný postup odvolacieho súdu nemal za následok odňatie možnosti žalovaného 2/ pred súdom konať.

4. Žalovaný 2/ zastáva názor, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010, ktoré sú dostupné aj na internetovej stránke najvyššieho súdu). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

5. Vzhľadom na to, že dovolanie žalovaného 2/ podľa § 238 O.s.p. prípustné nie je, nepotvrdila sa existencia procesnej vady tvrdenej žalovaným 2/ (§ 237 písm. f/ O.s.p.) a v dovolacom konaní nevyšli najavo ani iné procesné vady konania vymenované v § 237 O.s.p., najvyšší súd odmietol jeho dovolanie podľa § 243b ods. 5 O.s.p. a § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

6. O trovách dovolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa. Najvyšší súd o trovách dovolacieho konania nerozhodol z týchto dôvodov:

V zmysle § 151 ods. 3 O.s.p. v zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní súd môže rozhodnúť, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej; ustanovenie § 166 sa nepoužije. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia primerane s tým, že lehota troch pracovných dní plynie od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Ustanovenia § 151 ods. 3 O.s.p. má na zreteli primárny záujem účastníka konania, aby bolo čím skôr rozhodnuté vo veci samej. V niektorých prípadoch, taxatívny výpočet ktorých zákon nepodáva (takže toto ustanovenie možno aplikovať aj v iných, než výslovne uvedených prípadoch), má súd možnosť rozhodnúť o trovách konania až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Treba dodať, že právna úprava daná § 151 ods. 3 O.s.p. neznamena, že sa o trovách nerozhodne, ale že sa rozhodnutie o trovách konania, ktoré má spravidla pre účastníka konania v porovnaní s rozhodnutím vo veci samej druhoradý význam, len oddiali.

Na obsah a účel ustanovenia § 151 ods. 3 O.s.p. nadväzuje § 224 ods. 4 O.s.p., podľa ktorého ak odvolací súd rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu vo veci samej, ktorým nebolo rozhodnuté o trovách konania z dôvodu postupu podľa § 151 ods. 3, o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa (§ 224 ods. 4 O.s.p.).

V danej veci Okresný súd Rožňava vo výrokovej časti rozsudku zo 17. februára 2011 č.k. 8 C 12/2009-133 uviedol, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (§ 151 ods. 3 O.s.p.). Dovoláním napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach nemá výrok o trovách konania.

O trovách prvostupňového a odvolacieho konania nebolo teda dosiaľ rozhodnuté.

Dovolací súd vychádzal z názoru, že ak právny predpis výslovne neupravuje určitú skutkovú podstatu alebo ju upravuje len čiastočne, neznamena to, že takúto situáciu nemožno vyriešiť. Právna teória aj súdna prax v obdobných prípadoch pripúšťajú, že na skutkovú podstatu zákonom neriešenú (alebo riešenú len čiastočne) sa analogicky aplikuje také ustanovenie zákona, ktoré upravuje podobnú skutkovú podstatu. Použitie analógie môže aj v procesnom práve predstavovať také riešenie procesnej situácie, ktoré zodpovedá účelu zákona. Možnosť analógie pri aplikácii procesných noriem upravujúcich rozhodovanie súdu

o trovách konania nevyučuje ani judikatúra ústavného súdu (viď uznesenie ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 107/2012).

Tak, ako je pre účastníka konania na súde prvého a druhého stupňa dôležité, aby bolo čo najskôr rozhodnuté vo veci samej, je pre neho rovnako dôležité, aby v dovolacom konaní bolo čo najskôr rozhodnuté o dovolaní smerujúcom proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej; rozhodnutie o trovách dovolacieho konania má aj tu pre účastníka konania spravidla až druhoradý význam.

V danom prípade treba pri rozhodovaní o trovách dovolacieho konania posúdiť viacero otázok, ktoré na súdoch nižších stupňov neboli dosiaľ riešené. Ak by v takomto prípade o trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd, bolo by jeho rozhodovanie spojené s posudzovaním otázky významnej aj pre rozhodovanie súdov nižších stupňov o trovách prvostupňového a odvolacieho konania, ktorá ale má byť vyriešená a právoplatne rozhodnutá najskôr týmito súdmi.

So zreteľom na vyššie uvedené dospel najvyšší súd k záveru, že ak dovolací rozhoduje o dovolaní proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, ktorým nebolo rozhodnuté o trovách konania z dôvodu postupu podľa § 151 ods. 3 a § 224 ods. 4 O.s.p., o trovách dovolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 13. augusta 2015

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková